

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΦΟΡΜΕΣ ΤΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΙΑΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ – ΦΑΣΕΙΣ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (σελ. 82 – 88)

1. Ποιος πόλεμος ονομάστηκε πελοποννησιακός;

Ο πόλεμος που ξέσπασε μεταξύ Αθήνας (Αθηναϊκή συμμαχία) και Σπάρτης (Πελοποννησιακή συμμαχία) και των συμμάχων τους το 431 π.Χ. και διήρκεσε 27 χρόνια (431 – 404 π. Χ.). Ο εμφύλιος αυτός πόλεμος αναστάτωσε τον ελληνικό κόσμο.

Οι αντίπαλες συμμαχίες στον Πελοποννησιακό πόλεμο. <https://slideplayer.gr/>

2. Ποια ήταν τα αίτια του πελοποννησιακού πολέμου;

- * Ο ανταγωνισμός Αθήνας και Σπάρτης για την ηγεμονία στον ελληνικό χώρο. Η Σπάρτη ανησυχούσε για την αύξηση της δύναμης της Αθήνας μετά τους περσικούς πολέμους.
- * Ο οικονομικός ανταγωνισμός μεταξύ Αθήνας και Κορίνθου, που ήταν σύμμαχος της Σπάρτης.
- * Η διαφορά στο πολίτευμα της Αθήνας και της Σπάρτης. Η Αθήνα υποστήριζε τα δημοκρατικά πολιτεύματα και η Σπάρτη τα ολιγαρχικά.

3. Ποιες ήταν οι αφορμές του Πελοποννησιακού πολέμου;

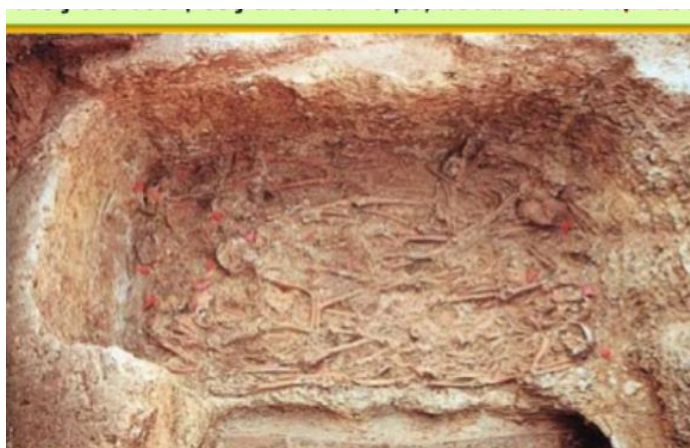
- * Η ανάμειξη των Αθηναίων στη διαμάχη μεταξύ Κέρκυρας και Κορίνθου για την Επίδαμνο.

* Η Ποτίδαια, αποικία της Κορίνθου, αποστάτησε από την Αθηναϊκή συμμαχία και οι Αθηναίοι την πολιορκήσαν. Βοήθεια, όμως, της είχαν στείλει οι Κορίνθιοι και, έτσι, βρέθηκαν αντιμέτωπα τα αθηναϊκά και κορινθιακά στρατεύματα.

* Ο Περικλής απαγόρευσε στα πλοία των Μεγαρέων (συμμάχων της Σπάρτης) να μπαίνουν στα λιμάνια της αθηναϊκής συμμαχίας («Μεγαρικό ψήφισμα»).

4. Σε ποιες φάσεις/περιόδους χωρίζεται ο πελοποννησιακός πόλεμος;

A. Αρχιδάμειος πόλεμος (431 – 421 π.Χ.): Επειδή οι Σπαρτιάτες, με αρχηγό το Σπαρτιάτη βασιλιά Αρχίδαμο, λεηλατούν την Αττική, ο πληθυσμός της υπαίθρου συγκεντρώνεται μέσα στην Αθήνα, που προστατεύεται από τα τείχη της. Εκεί, λόγω του συνωστισμού, το 430 π.Χ., ξεσπά μια μολυσματική ασθένεια (λοιμός) που αποδεκατίζει τους Αθηναίους. Και ο Περικλής πεθαίνει από την ασθένεια αυτή το 429 π.Χ..

Μια ομαδική ταφή των θυμάτων της επιδημίας βρέθηκε στον Κεραμεικό. Πρόκειται για απλό όρυγμα με διάσπαρτα και λίγα κτερίσματα, φιλοξενεί επάλληλες ταφικές στρώσεις 100-150 νεκρών, θαμμένων ατάκτως.

Η 'Μύρτις' : Ένα ενδεκάχρονο κορίτσι, θύμα του λοιμού της Αθήνας, 'ζωντάνεψε' χάρις στη σύγχρονη τεχνολογία

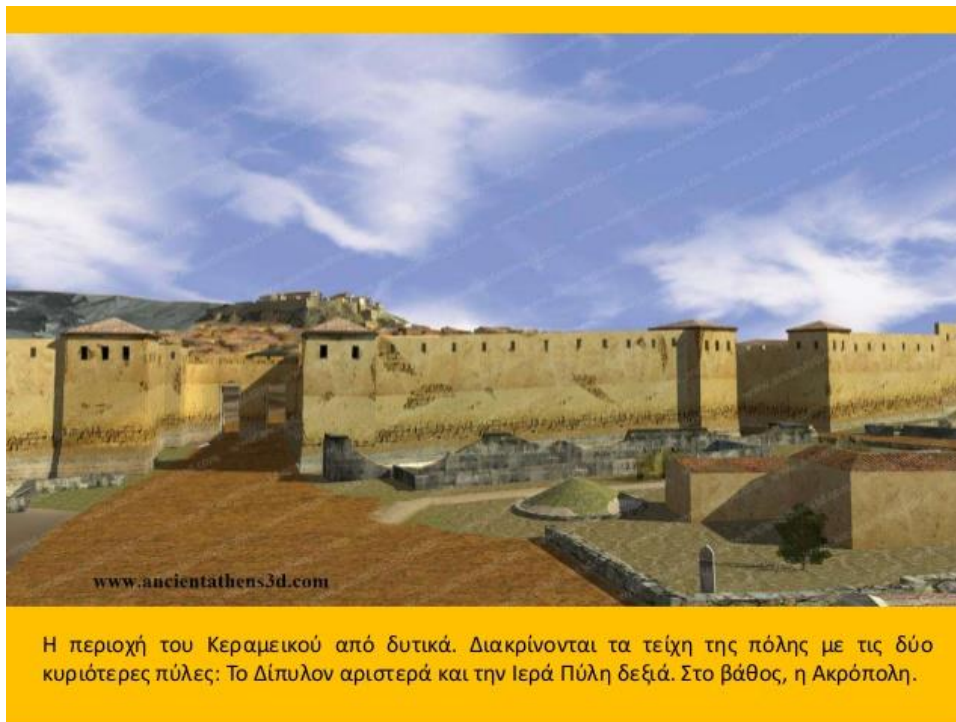

Σύμφωνα με τους αρχαιολόγους η «Μύρτις» ήταν ένα από τα πολλά θύματα του τυφοειδούς πυρετού (λοιμού) που αφάνισε το ένα τρίτο του πληθυσμού της Αθήνας στο τέλος του 5ου αι. π.Χ. Ήταν μόλις 11 ετών όταν έχασε τη ζωή της.

Το κρανίο της «Μύρτιδος» βρέθηκε στον ομαδικό τάφο στον Κεραμεικό. Το γεγονός ότι ήταν σε άριστη κατάσταση, έδωσε το έναυσμα στον επίκουρο καθηγητή Ορθοδοντικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Μανώλη Παπαγρηγοράκη να ξεκινήσει το εγχείρημα της ανάπλασης των χαρακτηριστικών της. Για την επίτευξη του εγχειρήματος επιστρατεύθηκε η σύγχρονη τεχνολογία, ενώ η ανάπλαση του προσώπου έγινε στη Σουηδία.

Οι Αθηναίοι χάνουν το ηθικό τους. Ισάξιος διάδοχος του Περικλή δεν υπάρχει. Στην πολιτική κυριαρχούν πλέον οι **δημαγωγοί**.

Το 421 π.Χ. υπογράφεται, με πρωτοβουλία του Αθηναίου Νικία, ειρήνη για 50 χρόνια ανάμεσα στη Σπάρτη και την Αθήνα (Νικίειος ειρήνη).

Η περιοχή του Κεραμεικού από δυτικά. Διακρίνονται τα τείχη της πόλης με τις δύο κυριότερες πύλες: Το Δίπυλον αριστερά και την Ιερά Πύλη δεξιά. Στο βάθος, η Ακρόπολη.

<https://kelliteacher.weebly.com/>

Β. Εκστρατεία των Αθηναίων στη Σικελία (415 – 413 π.Χ.): Εμπνευστής της εκστρατείας ήταν ο Αλκιβιάδης, ένας πολιτικός με υπερβολικές φιλοδοξίες. Στρατηγοί ορίστηκαν ο Αλκιβιάδης, ο Λάμαχος και ο Νικίας.

Ο Αλκιβιάδης, αφού ο στόλος είχε φύγει, κατηγορήθηκε ότι μεθυσμένος μαζί με τους φίλους του, τις παραμονές της αναχώρησης του στόλου, ακρωτηρίασε τις «ερμαϊκές στήλες» (οδοδείκτες στους δρόμους). Η Εκκλησία του Δήμου αποφάσισε να ζητήσει από τον Αλκιβιάδη να γυρίσει στην Αθήνα, για να δικαστεί. Αυτός, επειδή φοβήθηκε ότι θα τον καταδίκάζαν σε θάνατο, δεν πήγε στην Αθήνα, αλλά στη Σπάρτη, όπου συμβούλευσε τους Σπαρτιάτες:

α) να στείλουν ισχυρό στρατό στη Σικελία ενάντια στους Αθηναίους και

β) να καταλάβουν και να οχυρώσουν το φρούριο της Δεκέλειας στην Αττική για να απομονώσουν και να εξαντλήσουν την Αθήνα.

Οι Σπαρτιάτες άκουσαν τις συμβουλές του Αλκιβιάδη κι έστειλαν στρατό στη Σικελία με αρχηγό τον ικανότατο στρατηγό Γύλιππο. Οι Αθηναίοι γνώρισαν την ήττα και την απόλυτη καταστροφή.

- * Να κατεδαφίσουν τα Μακρά τείχη και τα τείχη του Πειραιά.
- * Να επιστρέψουν στην Αθήνα όλοι οι πολιτικοί εξόριστοι.
- * Να ακολουθούν τους Σπαρτιάτες στις εκστρατείες και να έχουν τους ίδιους εχθρούς και φίλους με αυτούς.

<http://archaeologia.eie.gr/>

6. Ποια ήταν τα αποτελέσματα του πελοποννησιακού πολέμου;

- Η Σπάρτη αναδεικνύεται νικήτρια και κυρίαρχη στην Ελλάδα.
- Χιλιάδες νεκροί.
- Πόλεις και ύπαιθρος κατεστραμμένες.
- Κατάρρευση ηθικών αξιών.
- Ανάμιξη των Περσών στα ελληνικά πράγματα.
- Γενική αποδυνάμωση των Ελλήνων.